

Polish Construction Review

Kompleksowy serwis informacyjny dla przedsiębiorców budowlanych

www.rynekbudowlany.com

WAŻNA INFORMACJA:

To jest **darmowy newsletter próbny**. Można go przesyłać każdemu w ramach organizacji, dla kogo może być użyteczny.

Aby zacytować zawartość tej publikacji, należy poprosić o zgodę PMR Ltd. (pmr@pmrpublications.com), podając informacje o treści i umiejscowieniu cytatu.

Polish Construction Review

Kompleksowy serwis informacyjny dla przedsiębiorców budowlanych

www.rynekbudowlany.com

Analiza rynku budowlanego

Doskonałe wyniki budownictwa na koniec roku *strona 2*

Budownictwo mieszkaniowe

Mieszkania oddane do użytku *strona 4*

Dane statystyczne

Gospodarka polska *strona 6*

Produkcja budowlano-montażowa *strona 7*

Materiały budowlane *strona 8*

Dane o województwach *strona 9*

Koniunktura w budownictwie *strona 11*

Artykuły

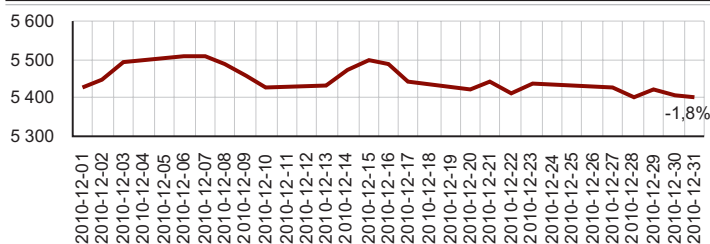
Pozwolenia budowlane wydane w I-III kw. 2009 i 2010 roku *strona 13*

Inwestycje dotyczące nieruchomości zabytkowych *strona 16*

Konferencje i targi

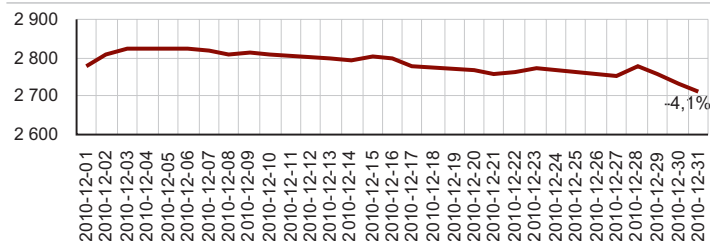
Konferencje i targi *strona 17*

WIG-Budownictwo, grudzień 2010

Źródło: GPW, 2010

WIG-Deweloperzy, grudzień 2010

Źródło: GPW, 2010

Doskonałe wyniki budownictwa na koniec roku

Produkcja budowlana w listopadzie ponownie odnotowała imponujące wzrosty, podbijając tym samym oczekiwania na najbliższe miesiące. Poprawiające się dynamiki wynagrodzeń i zatrudnienia oraz stabilne ceny dają podstawy do wzrostu budownictwa w 2011 r. Dzięki temu prawie powinny ulec także wyniki finansowe firm budowlanych. (...)

Czytaj na stronie 2 ►

Produkcja przemysłowa

XI 2010	I-XI 2010
84,5 mld zł 10,1%	9,7% 862,5 mld zł

Produkcja budowlano-montażowa

XI 2010	I-XI 2010
7,9 mld zł 14,2%	2,3% 71,1 mld zł

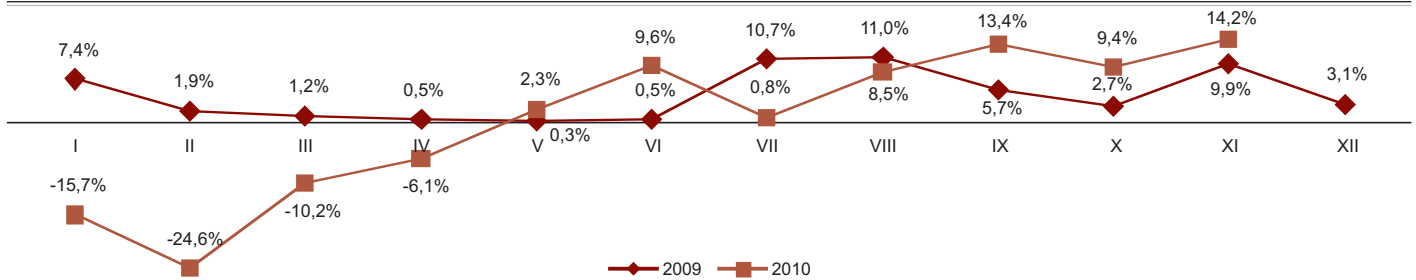
Kurs € (1€=zł)

XI 2010	I-XI 2010
3,9531 zł	3,9944 zł

PMR Publications (www.pmrpublications.com) jest działem firmy PMR, brytyjsko-amerykańskiej firmy specjalizującej się w dostarczaniu wysokiej jakości informacji rynkowych oraz usług konsultingowych i badania rynku. PMR Publications wydaje wysokiej jakości publikacje biznesowe przeznaczone dla firm działających w Polsce, pozostałych krajach Europy Środkowej i Wschodniej oraz na innych rynkach rozwijających się. Opracowania PMR Publications analizują klimat inwestycyjny w regionie, a w szczególności sytuację w branży budowlanej, farmaceutycznej, IT i telekomunikacyjnej oraz handlu detalicznego. Oferta PMR Publications obejmuje płatne i bezpłatne newslettery branżowe, internetowe serwisy informacyjne oraz raporty analityczne.

Zmiany produkcji budowlano-montażowej, 2009-2010

Wielkości procentowe prezentują realne zmiany produkcji budowlano-montażowej w porównaniu do analogicznego roku poprzedniego
Źródło: GUS, 2010

www.pmrpublications.com

Analiza rynku budowlanego

Doskonałe wyniki budownictwa na koniec roku

Produkcja budowlana w listopadzie ponownie odnotowała imponujące wzrosty, podbijając tym samym oczekiwania na najbliższe miesiące. Poprawiające się dynamiki wynagrodzeń i zatrudnienia oraz stabilne ceny dają podstawy do wzrostu budownictwa w 2011 r. Dzięki temu poprawie powinny ulec także wyniki finansowe firm budowlanych.

W listopadzie 2010 r. produkcja budowlano-montażowa w Polsce wyniosła ponad 7,2 mld zł i odnotowała wyżkę o 14,2% w stosunku do listopada 2009 roku, powra-

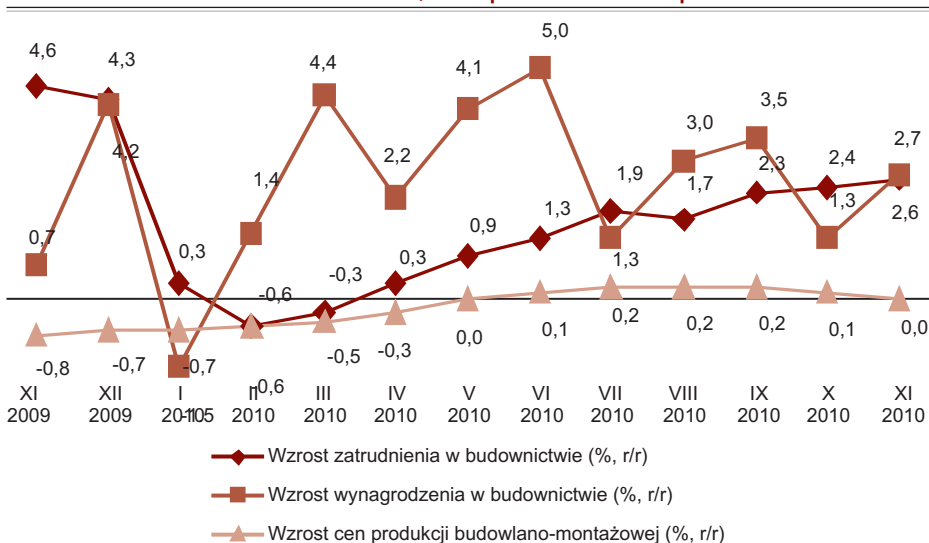
cając tym samym do wrześniowych, dwucyfrowych wzrostów. Dzięki doskonałym wynikom listopadowym, po pierwszych jedenastu miesiącach roku produkcja budowlana odnotowała wzrost o 2,3%. Listopadowa wyżka była spowodowana głównie dynamicznym wzrostem produkcji w grupie firm budowlanych zajmujących się wykonywaniem robót specjalistycznych (wzrost o 30,3%) oraz działających w obszarze budownictwa inżynierskiego (20%), podczas gdy firmy specjalizujące się we wznoszeniu budynków odnotowały wzrost o 1,8%.

W tym samym czasie dynamiki poziomu zatrudnienia oraz wynagrodzeń przyspieszyły, natomiast dynamika poziomu cen w budownictwie ponownie osłabła, co zdaje się odsuwać prawdopodobieństwo znacznych wzrostów cen w budownictwie w 2011 r.

Wraz z polepszeniem się nastrojów na rynku budowlanym, w III kwartale 2010 r. poprawie uległy także dane o wynikach finansowych firm budowlanych. Wprawdzie wciąż wykazują one spadki, jednak w stosunku do wzrostów notowanych kwartał wcześniej, są to już spadki dużo niższe. W pierwszych trzech kwartałach 2010 r. firmy zatrudniające ponad 49 pracowników osiągnęły łączne przychody netto z tytułu sprzedanych produktów, towarów i materiałów w wysokości 68,1 mld zł, co oznacza spadek o 4,4% wobec analogicznego okresu 2009 r. Z kolei zysk netto spadł o 16% i wyniósł blisko 3,9 mld zł.

Oczekujemy, że rok 2011 przyniesie dalszą poprawę dynamik przychodów i zysków w porównaniu z rokiem 2010 r., zwłaszcza w sferze przychodów. Jeśli chodzi o dynami-

Wzrost poziomu zatrudnienia, przeciętnego wynagrodzenia brutto i cen w budownictwie w Polsce, listopad 2009-listopad 2010

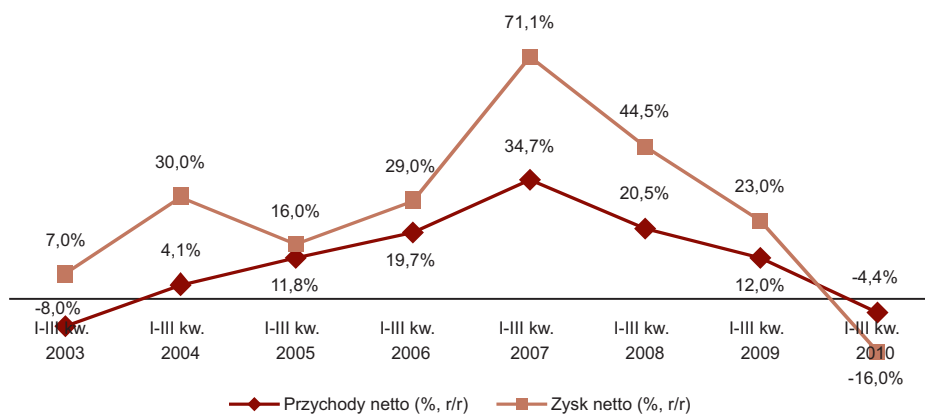

Źródło: PMR Publications na podstawie danych GUS, 2010

www.pmrpublications.com

kę zyskowności firm budowlanych, pewnym hamulcem wzrostu może być wprowadzona podwyżka podatku VAT oraz możliwy wzrost cen wykonawstwa rzutujący na kontrakty podpisane w okresie najgłębszego spowolnienia na rynku.

Dynamika przychodów i zysków firm budowlanych w Polsce, I-III kw. 2003–I-III kw. 2010

Bartłomiej Sosna
 Starszy analityk rynku budowlanego
 PMR Publications
 bartek.sosna@pmrpublications.com

Dane firm zatrudniających powyżej 49 pracowników.
 Źródło: PMR Publications na podstawie danych GUS, 2011

www.pmrpublications.com

R E K L A M A

Budownictwo mieszkaniowe

Mieszkania oddane do użytku

Mieszkania oddane do użytku i w trakcie budowy, 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	I-XI 2010
Mieszkania oddane do użytku	114 066	115 353	133 698	165 833	160 079	120 710
Zmiana w liczbie mieszkań oddanych do użytku (r/r, %)	5,5%	0,1%	16,0%	24,0%	-3,1%	-16,1%
Mieszkania w budowie (w tys.)	595,0	626,5	677,9	686,8	670,2	699,6
Zmiana liczby mieszkań w budowie (r/r, %)	-2,0%	3,9%	8,3%	1,3%	-2,5%	3,2%

Źródło: GUS, 2010

www.pmrpublications.com

Liczba mieszkań oddanych do użytku, I-X 2009–I-X 2010

Województwo	Ogółem			Powierzchnia mieszkań oddanych do użytku, tys. m ²		
	I-XI 2009	I-XI 2010	Dynamika	I-XI 2009	I-XI 2010	Dynamika
Dolnośląskie	12 701	11 812	-7,0%	1 144	1 091	-4,6%
Kujawsko-Pomorskie	6 063	4 911	-19,0%	607	512	-15,6%
Lubelskie	5 217	4 925	-5,6%	557	535	-4,0%
Lubuskie	3 361	2 897	-13,8%	331	290	-12,5%
Łódzkie	5 783	5 771	-0,2%	643	661	2,8%
Małopolskie	17 071	11 130	-34,8%	1 575	1 277	-18,9%
Mazowieckie	35 753	25 885	-27,6%	3 400	2 635	-22,5%
Opolskie	1 567	1 975	26,0%	179	221	23,6%
Podkarpackie	4 895	4 303	-12,1%	549	516	-6,0%
Podlaskie	3 421	3 767	10,1%	333	374	12,4%
Pomorskie	13 338	10 377	-22,2%	1 226	1 016	-17,1%
Śląskie	9 415	8 615	-8,5%	1 137	1 138	0,1%
Świętokrzyskie	1 694	2 033	20,0%	189	217	14,8%
Warmińsko-Mazurskie	4 128	4 392	6,4%	400	419	4,8%
Wielkopolskie	12 736	12 379	-2,8%	1 367	1 355	-0,9%
Zachodniopomorskie	6 778	5 538	-18,3%	621	536	-13,7%
Polska	143 874	120 710	-16,1%	14 262	12 793	-10,3%

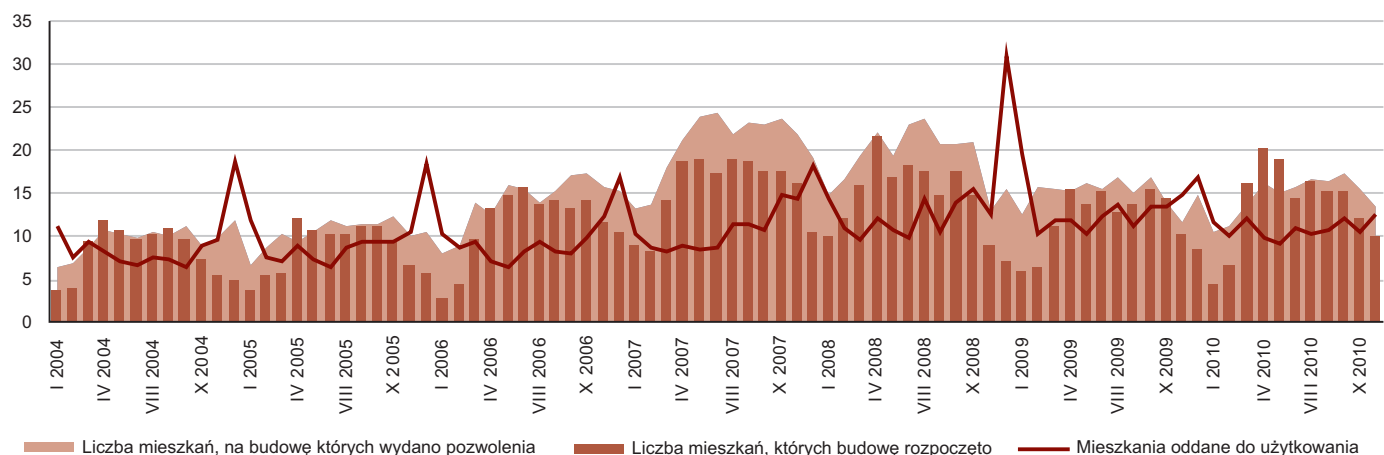
Wielkości procentowe prezentują zmiany poszczególnych pozycji w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego

Dane o liczbie mieszkań w poszczególnych województwach to dane meldunkowe, pochodzą z urzędów gmin i starostw powiatowych, mają charakter wstępny.

Źródło: GUS, 2010

www.pmrpublications.com

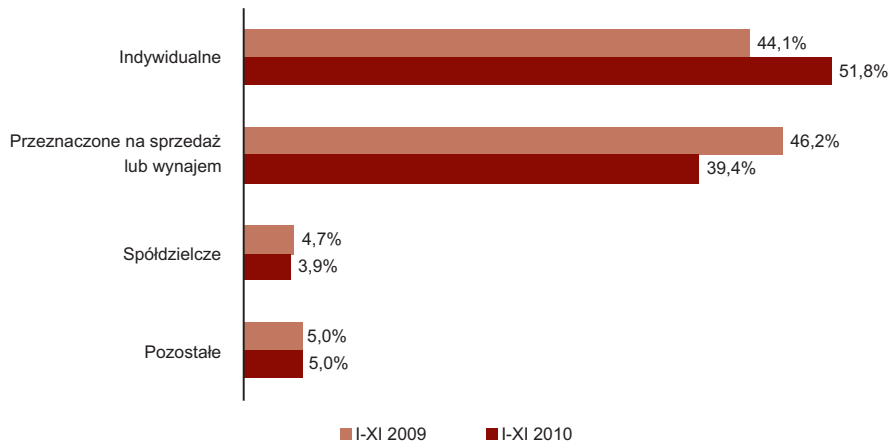
Pozwolenia budowlane, rozpoczęte budowy i mieszkania ukończone w Polsce (tys. mieszkań), styczeń 2004-listopad 2010

Źródło: GUS, 2010

www.pmrpublications.com

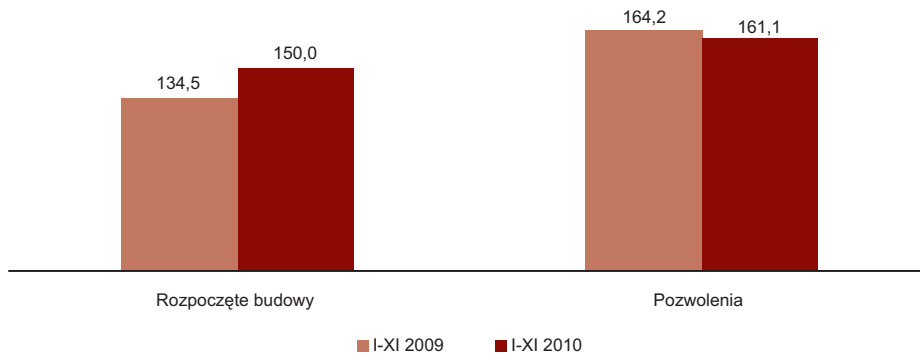
Podział inwestorski mieszkań oddanych do użytku, styczeń-listopad 2009–styczeń-listopad 2010

Źródło: GUS, 2010

www.pmrpublications.com

Liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto oraz na których budowę wydano pozwolenia (tys.), styczeń-listopad 2009–styczeń-listopad 2010

Źródło: GUS, 2010

www.pmrpublications.com

W okresie styczeń-listopad 2010 r. oddano do użytku 120 710 mieszkań (z czego 4 698 w spółdzielniach mieszkaniowych, 62 499 w budownictwie indywidualnym, 47 536

mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem, natomiast pozostałe 5 977 mieszkań stanowiły lokale komunalne, zakładowe i społeczne czynszowe), co oznacza spadek

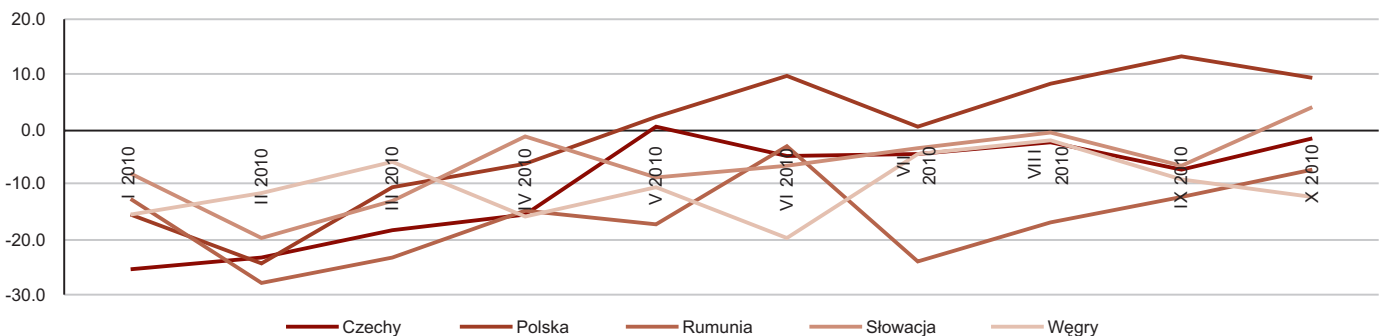
o 16,1% w stosunku do analogicznego okresu 2009 r.

Największy wzrost liczby mieszkań oddanych do użytku zanotowano w województwach: opolskim (o 26%), świętokrzyskim (o 20%) i podlaskim (o 10,1%). Największy spadek, o 34,8% nastąpił w Małopolskiem. Najwięcej lokali mieszkalnych zostało ukończonych jak zwykle w regionie mazowieckim – inwestorzy oddali ich tam prawie 25,9 tys. Drugie miejsce pod tym względem zajęło województwo wielkopolskie z prawie 12,4 tys. oddanych mieszkań, a trzecią – dolnośląskie z ponad 11,8 tys. lokali.

Od stycznia do listopada 2010 r. deweloperzy uzyskali zezwolenia na realizację 61,9 tys. lokali, czyli o 6,9% więcej niż rok wcześniej, podczas gdy liczba pozwoleń wydanych inwestorom indywidualnym spadła o 3% rok do roku do 92,2 tys. Ogółem, w całym kraju w analizowanym okresie wszyscy inwestorzy uzyskali pozwolenia na budowę 161,1 tys. mieszkań (1,9% mniej niż rok wcześniej) i rozpoczęli realizację 150 tys. jednostek mieszkalnych (wzrost o 11,5%).

Pod względem liczby mieszkań oddanych do użytku w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, województwo mazowieckie osiągnęło wynik 4,95 mieszkania na tysiąc osób, a pomorskie – 4,64. Na trzecim miejscu uplasowało się Dolnośląskie – 4,11 mieszkania na tysiąc mieszkańców. Najgorsza sytuacja pod tym względem wystąpiła w Świętokrzyskim (1,60 mieszkania na 1 tys. osób), Śląskiem (1,86 mieszkania na 1 tys. mieszkańców) i Opolskiem (1,92). Wskaźnik ten dla całej Polski osiągnął poziom 3,16, podczas gdy w okresie styczeń-listopad 2009 r. wynosił 3,76, a w 2008 r. było to 3,53.

Dynamika produkcji budowlanej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej (% r/r), styczeń 2010-wrzesień 2010

Źródło: krajowe urzędy statystyczne, 2010

www.pmrpublications.com

Dane statystyczne

Gospodarka polska

Główne wskaźniki makroekonomiczne

	2005	2006	2007	2008	2009	I-III kw. 2010
PKB						
Zmiana PKB	3,6%	6,2%	6,8%	5,0%	1,7%	3,2%
Wartość PKB (mld zł)	983,3	1 060,0	1 176,7	1 272,8	1 341,9	672,6
Wartość dodana brutto w przemyśle (mld zł)	213,8	229,9	252,2	272,0	274,2	135,6
Zmiana wartości dodanej brutto w przemyśle	3,5%	10,0%	10,1%	6,6%	-1,1%	12,1%
Wartość dodana brutto w budownictwie (mld zł)	52,2	59,8	73,5	84,9	88,8	32,0
Zmiana wartości dodanej brutto w budownictwie	7,8%	11,6%	10,8%	9,1%	4,7%	0,2
Zmiana spożycia indywidualnego	2,1%	5,0%	4,9%	5,9%	2,3%	2,6%
Zmiana nakładów brutto na środki trwałe	6,5%	14,9%	17,6%	8,2%	-0,3%	-6,2%
Stopa bezrobocia	17,6%	14,9%	11,4%	9,5%	11,9% (XII 2009)	11,7% (XI 2010)
Produkcja						
Produkcja sprzedana przemysłu (mld zł)	663,2	749,8	826,0	860,8	855,0	862,5
Zmiana produkcji sprzedanej przemysłu	4,0%	11,9%	9,8%	2,5%	-3,2%	9,7%
Wskaźnik cen towarów i usług						
Wskaźnik cen towarów usług konsumpcyjnych	2,1%	1,0%	2,5%	4,2%	0,2%	2,5%
Wskaźnik cen produkcji						
Wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu	0,7%	2,0%	2,0%	2,2%	3,4%	1,8%
Wskaźnik cen produkcji budowlano-montażowej	3,1%	3,2%	7,4%	4,8%	0,2%	-0,1%
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto						
Nominalna zmiana miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	3,2%	5,1%	9,2%	10,3%	4,4%	2,7%
Nominalna zmiana miesięcznego wynagrodzenia brutto w przetwórstwie przemysłowym	2,8%	5,9%	9,7%	9,1%	3,9%	5,1%
Inwestycje zagraniczne						
Inwestycje zagraniczne (mld €)	8,3	15,2	13,5	11,2	8,0 (I-X)	6,3 (I-VI)

Wielkości procentowe prezentują zmiany poszczególnych pozycji w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego (z wyjątkiem „Stopy bezrobocia”, która pokazuje wartość na koniec danego okresu).
Źródło: GUS, NBP, 2010

www.pmrpublications.com

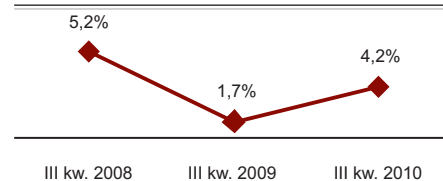
Wskaźniki finansowe

Wskaźniki finansowe	2009	X 2010	XI 2010
\$1=PLN ¹	3,1162	2,8482	2,8913
€1=PLN ¹	4,3273	3,9562	3,9531
Stopa dyskontowa ²	4,00%	4,00%	4,00%
Stopa lombardowa ²	5,00%	5,00%	5,00%

1 - Kurs średni;
2 - Wartość na koniec okresu
Źródło: GUS, NBP, 2010

www.pmrpublications.com

Zmiana PKB

Uwaga: szacunek wstępny.
Źródło: GUS, 2010

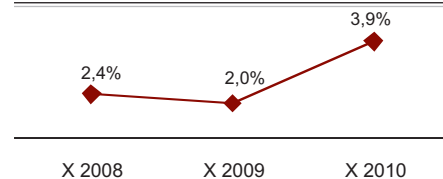
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – prognoza

Wskaźniki	III kw. 2010	IV kw. 2010	
PKB	3,4%	3,5%	
Wskaźniki			
PKB	2009	2010	2011
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych	3,5%	2,4%	2,9%
Wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu	3,4%	1,8%	3,3%
€1=PLN (stan na koniec okresu)	4,11	3,92	3,76

Źródło: PMR Publications na podstawie prognoz BZ WBK, Citibank, Pekao, PKO BP, PKPP Lewiatan, Raiffeisen Bank, PMR Publications (średnie prognoz, uaktualnienie – lipiec 2010)

www.pmrpublications.com

Wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu

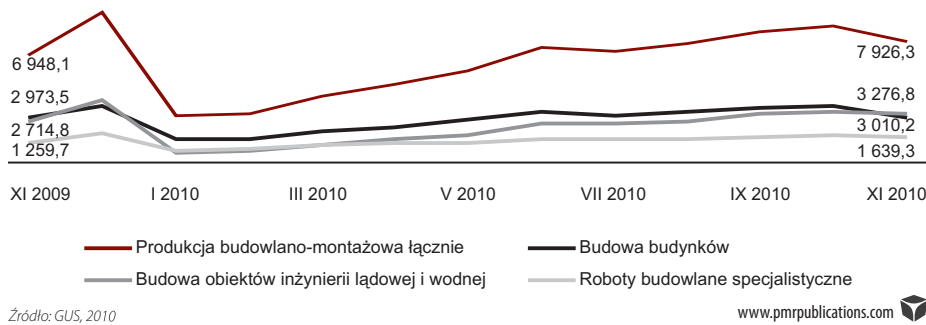

Źródło: GUS, 2010

Dane statystyczne

Produkcja budowlano-montażowa

Produkcja budowlano-montażowa (mln zł), listopad 2009-listopad 2010

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej, 2008-2010

	2008	2009	I-XI 2010
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ogółem			
mld zł	77,2	80,0	71,1
mld €	21,9	18,5	17,8
Zmiana produkcji budowlano-montażowej	-	3,7%	2,3
Budowa budynków			
mld zł	35,8	35,3	31,1
mld €	10,2	8,1	7,8
Zmiana – budowa budynków	-	-1,1%	0,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej			
mld zł	24,0	28,4	24,6
mld €	6,8	6,5	6,2
Zmiana – budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	-	16,9%	1,5
Roboty budowlane specjalistyczne			
mld zł	17,4	16,4	15,4
mld €	4,9	3,8	3,8
Zmiana – roboty budowlane specjalistyczne	-	-5,3%	7,8

Produkcja budowlano-montażowa wykonana na terenie kraju przez jednostki budowlane o liczbie pracujących powyżej dziewięciu osób.
Źródło: GUS, 2010 www.pmrpublications.com

Zatrudnienie, wynagrodzenia i wskaźniki finansowe w firmach budowlanych, 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	I-XI 2010
Przeciętne zatrudnienie (w tys.)	329	393	414	436	438
Zmiana przeciętnego zatrudnienia (%)	3,6%	9,1%	5,4%	5,3%	0,9%
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto					
zł	2 575,5	2 980,2	3 367,3	3 709,04	3 495,78
€	783,2	904,9	957,5	895,4	875,2
Nominalna zmiana przeciętnego wynagrodzenia brutto w budownictwie	9,9%	15,5%	13,0%	4,2%	1,5%
Zmiana wskaźnika cen produkcji budowlano-montażowej (%)	2,9%	7,4%	4,8%	-0,6%	0,1%*
Wskaźnik poziomu kosztów (%)	95,6%	93,4%	93,1%	93,4%	95,2%
Wskaźnik płynności (%)	40,0%	46,8%	42,0%	56,9%	38,4%

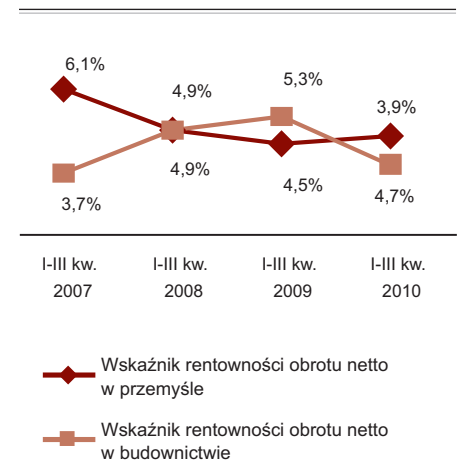
* wrzesień 2010
Źródło: GUS, 2010 www.pmrpublications.com

W listopadzie 2010 r. wartość sprzedanej produkcji budowlano-montażowej w cenach bieżących wyniosła ok. 7,9 mld zł. W ujęciu realnym była ona o 10,8% niższa od zanotowanej w październiku 2010 r. oraz o 14,2% wyższa w porównaniu z listopadem 2009 r.

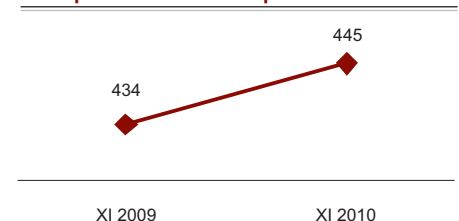
Styczeń-listopad 2010

- Produkcja budowlano-montażowa wzrosła o **2,3%**
- W budowie budynków nastąpił wzrost o **0,4%**
- W budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej nastąpił wzrost o **1,5%**
- W robotach budowlanych specjalistycznych odnotowano wzrost o **7,8%**

Wskaźnik rentowności obrotu netto w przemyśle i budownictwie, I-III kw. 2007–I-III kw. 2010

Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (w tys.), listopad 2009-listopad 2010

Dane statystyczne

Materiały budowlane

Produkcja podstawowych materiałów budowlanych, styczeń-październik 2010

Materiały budowlane- produkcja Zmiana (w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)	2008	2009	Styczeń-październik 2010
Cement (w tys. ton)	17 207 1,9%	15 347 -9,8%	14 959 3,0%
Klinkier cementowy (w tys. ton)	12 443 -4,6%	10 659 -14,3%	10 946 9,0%
Wapno (w tys. ton)	1 886 -11,4%	1 663 -11,8%	1 630 6,4%
Spoiva gipsowe zawierające gips palony lub siarczan wapniowy (w tys. ton)	1 442 12,2%	995 -31,0%	1 172 35,6%
Asfalty (w tys. ton)	1 646 -4,8%	2 454 49,1%	2 692 16,9%
Szyby zespolone jednokomorowe (w tys. m ²)	13 340 6,9%	12 489 -6,4%	11 328 -3,4%
Szyby zespolone wielokomorowe (w tys. m ²)	328 0,0%	578 76,2%	860,0 61,4%
Okna i drzwi, ościeżnice i progi drewniane (w tys. m ²)	11 503 -7,1%	11 884 3,3%	11 910 7,5%
Płyty parkietowe z drewna o szerokości u podstawy nie mniejszej niż 40 cm (tys. m ²)	30 464 -6,1%	1 536 7,3%	36 267 25,3%
Dachówki ceramiczne (w tys.)	179 484 -0,3%	137 062 -23,6%	141 102 10,1%
Wyroby sanitarne ceramiczne (w tonach)	110 701 6,5%	89 121 -19,5%	86 769 6,0%
w tym: z porcelany (w tonach)	52 489 -1,0%	38 814 -26,1%	33 046 -7,5%
Cegły i inne elementy budowlane z gliny nieogniotwalej (dam ³)	3 721 2,6%	3 395 -8,7%	3 076 -3,8%
w tym: pustaki ścienne ceramiczne (dam ³)	3 364 4,0%	2 912 -13,5%	2 709 -1,2%
cegła wypalana z gliny (dam ³)	611 -12,0%	394 -35,4%	1 594 -2,6%
Cegły i inne elementy budowlane z gliny nieogniotwalej (w mln cegieł)	1 991 3,9%	1 741 -12,6%	1 404 -0,2%
w tym: pustaki ścienne ceramiczne (w mln cegieł)	1 807 5,4%	1 490 -17,6%	279 -25,3%
cegła wypalana z gliny (w mln cegieł)	329 -10,8%	199 -39,5%	141,0 -25,2%
Bloki ścienne z betonu lekkiego (w tys. ton)	3 575 -13,3%	3 156 -11,7%	2 857 -3,0%
Bloki ścienne z betonu lekkiego (dam ³)	5 016 -13,5%	4 481 -10,7%	4 055 -2,9%
Elementy ścienne silikatowe (dam ³)	1 037 -0,5%	1 095 -24,3%	1 055 2,6%
w tym: cegła silikatowa (dam ³)	625 -8,8%	427 -31,7%	446 11,1%
Bloki i płyty ścienne gipsowe (w tys. ton)	1 181 2,7%	985 -16,6%	917,0 -1,1%
Masa betonowa prefabrykowana (w tys. ton)	27 448 9,1%	27 047 -1,5%	28 564 16,1%
Wyroby izolacji termicznej z wełny mineralnej (w tys. ton)	364 -21,2%	331 -8,90%	366,0 19,0%
Farby, lakiery i podobne środki pokrywające, farba drukarska i gotowe sykatywy (tys. ton)	1 067 6,4%	912 -14,6%	936,0 9,3%

Uwaga: Główny Urząd Statystyczny jako „asfalt” klasyfikuje wyrób klasyfikowany w krajach Europy Zachodniej jako „bitum”.
Źródło: GUS, 2010

www.pmrpublications.com

Dane o województwach

	Polka	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	
Ludność – stan w dniu 30 czerwca 2010, w tysiącach	38 186,9	2 877,1	2 069,6	2 154,9	1 010,7	2 538,5	3 304,3	5 232,4	1 029,9	2 102,7	1 189,2	2 235,5	4 638,5	1 268,3	1 427,6	3 414,2	1 693,5
Ludność miejska – stan w dniu 30 czerwca 2010, w tysiącach	23 283,8	2 019,3	1 255,2	1 004,9	642,3	1 626,6	1 627,9	3 379,9	538,6	870,5	718,1	1 477,5	3 619,2	572,2	853,8	1 911,9	1 166,1
Stoпа bezrobocia – stan na koniec listopada 2010	11,7%	12,5%	15,7%	12,3%	14,9%	11,6%	9,9%	9,0%	12,4%	15,1%	12,5%	11,8%	9,6%	14,1%	19,0%	8,7%	16,6%
Produkcja sprzedana przemysłu, I-XI 2010 mln zł	862 492,2	81 037,7	39 809,9	19 553,6	22 446,0	45 155,2	52 779,7	176 628,2	19 938,2	26 921,8	14 656,4	53 435,5	158 264,4	18 277,3	19 819,0	91 196,9	22 572,7
Produkcja sprzedana przemysłu, I-XI 2010 mln €	215 925,3	20 287,8	9 966,4	4 895,3	5 619,4	11 304,6	13 213,4	44 219,0	4 991,5	6 739,9	3 669,2	13 377,6	39 621,6	4 575,7	4 961,7	22 831,2	5 651,1
Zmiana produkcji sprzedanej przemysłu, I-XI 2010	9,7%	13,3%	22,2%	13,1%	17,5%	12,4%	18,9%	7,7%	10,0%	16,9%	2,4%	14,4%	11,7%	4,0%	15,3%	6,8%	8,6%
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle, w tys. I-XI 2010	2 438	209	126	83	65	167	170	321	58	118	46	135	435	60	77	288	78
Zmiana przeciętne zatrudnienie w przemyśle, I-XI 2010	-0,8%	-1,7%	1,7%	2,2%	0,5%	-0,3%	0,1%	0,9%	0,4%	-0,7%	-5,4%	-1,9%	-3,0%	-3,0%	-0,2%	-1,2%	-3,7%
Przeciętne wynagrodzenie brutto w przemyśle, I-XI 2010 zł	3 437,0	3 795,8	2 936,5	3 074,6	2 964,5	3 089,4	3 266,2	3 998,1	3 219,9	2 880,0	2 885,5	3 398,6	3 962,5	3 117,2	2 722,6	3 223,2	3 080,2
Zmiana przeciętne wynagrodzenia brutto w przemyśle, I-XI 2010 €	860,5	950,3	735,2	769,7	742,2	773,4	817,7	1 000,9	806,1	721,0	722,4	850,8	992,0	780,4	681,6	806,9	771,1
Zmiana przeciętne wynagrodzenia brutto w przemyśle, I-XI 2010 Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego – stan w dniu 30 października 2010	4,9%	5,9%	4,5%	6,9%	6,6%	9,6%	3,5%	3,6%	4,5%	5,8%	4,8%	2,8%	4,2%	2,8%	5,5%	6,3%	3,3%
	67 506	6 490	1 679	1 062	2 690	2 690	3 688	25 140	1 387	957	519	4 128	5 565	556	937	5 789	4 229

Źródło: GUS, 2010

www.pmrpublications.com

Dane o województwach

Wszystkie dane statystyczne – z okresu styczeń-lisopad 2010		Województwa																
		Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-Pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-Mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	
Produkcja budownictwa	mln zł	138 057,2	8 750,7	4 718,7	3 775,7	1 599,4	5 756,7	11 895,6	44 634,0	2 412,3	4 411,7	3 313,8	7 254,4	14 838,6	3 524,1	2 794,8	13 984,3	4 392,5
	mln €	34 562,7	2 190,7	1 181,3	945,2	400,4	1 441,2	2 978,1	11 174,1	603,9	1 104,5	829,6	1 816,1	3 714,9	882,3	699,7	3 501,0	1 099,7
Zmiana produkcji budownictwa		3,3%	-0,3%	10,2%	6,2%	-13,6%	10,7%	21,2%	1,3%	6,3%	7,8%	16,8%	-1,0%	3,5%	9,7%	-3,2%	-2,0%	-9,5%
Udział w produkcji budownictwa		100,0%	6,3%	3,4%	2,7%	1,2%	4,2%	8,6%	32,3%	1,7%	3,2%	2,4%	5,3%	10,7%	2,6%	2,0%	10,1%	3,2%
Przebieg zatrudnienia w budownictwie, w tysiącach		438	32	22	18	7	22	41	85	8	19	9	29	61	13	14	43	15
Zmiana przeciętnego zatrudnienia w budownictwie		0,9%	-3,6%	4,9%	1,3%	-5,6%	3,8%	6,6%	-3,1%	3,0%	8,1%	9,2%	9,7%	-2,5%	5,4%	-0,7%	-3,3%	8,6%
Przebieg wynagrodzenia brutto w budownictwie		3 495,8	3 680,7	2 917,3	2 846,4	2 736,2	3 029,3	3 089,6	4 827,8	3 166,4	2 780,8	3 515,3	3 397,1	3 322,9	2 906,7	2 814,7	3 260,7	3 137,1
Zmiana przeciętnego wynagrodzenia w budownictwie	zł	875,2	921,5	730,4	712,6	685,0	758,4	773,5	1208,6	792,7	696,2	880,0	850,5	831,9	727,7	704,7	816,3	785,4
	€	1,5%	3,9%	1,0%	3,3%	4,2%	1,3%	3,9%	1,8%	-2,0%	2,4%	7,3%	-0,2%	1,9%	-2,0%	2,7%	1,3%	-0,5%
Inwestycje firm budowlanych, I-X 2010*	mln zł	1 412,6	129,3	34,5	41,3	5,4	18,5	104,6	569,6	16,9	61,7	20,9	48,2	224,3	20,8	23,6	73,8	19,2
	mln €	352,4	32,3	8,6	10,3	1,3	4,6	26,1	142,1	4,2	15,4	5,2	12,0	56,0	5,2	5,9	18,4	4,8

www.stat.gov.pl

www.pmr.pl

Wyjaśnienia do danych statystycznych w naszym miesięczniku

Dane statystyczne przedstawiane w tabelach charakteryzują firmy zatrudniające ponad 9 osób.

Produkcja budownictwa

Kategoria ta obejmuje wszystkie przychody firm budowlanych. Oprócz przychodów pochodzących ze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wliczane są tu także przychody nie związane bezpośrednio z działalnością budowlaną (np. przychody finansowe, przychody z działalności transportowej, handlowej, leasingowej itp.).

Produkcja budowlano-montażowa

Kategoria ta zawiera przychody firm budowlanych pochodzące wyłącznie z ich działalności budowlano-montażowej. Według klasyfikacji PKD 2007, Sekcja F – Budownictwo obejmuje trzy działy podzielone na poszczególne grupy robót:

Dział 41. Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków

- Grupa 41.1. Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków
- Grupa 41.2. Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych

Dział 42. Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

- Grupa 42.1. Roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych
- Grupa 42.2. Roboty związane z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych
- Grupa 42.3. Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Dział 43. Roboty budowlane specjalistyczne

- Grupa 43.1. Rozbiórka i przygotowanie terenu pod budowę
- Grupa 43.2. Wykonywanie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych
- Grupa 43.3. Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych
- Grupa 43.9. Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane.

Dane statystyczne

Koniunktura w budownictwie

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie w grudniu 2010 r. wyniósł -19,5 pkt, co oznacza spadek o 11,1 pkt w porównaniu z poprzednim miesiącem. Jednocześnie był on o 4 pkt. niższy wobec grudnia 2009 r. Była to też najniższa wartość wskaźnika w grudniu od 2003 r. Oceny stanu bieżącego i przewidywanego portfela zamówień, poziomu produkcji i sytuacji finansowej pogorszyły się w porównaniu z listopadem 2010 r.

Żadnych barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej nie odczuwano w grudniu 2010 r. 3,1% przedsiębiorstw, podczas gdy w listopadzie odsetek ten wynosił 4,5%, natomiast w grudniu 2009 roku było to 4,8%. Największe trudności napotymane przez firmy budowlane związane były z warunkami atmosferycznymi (54% badanych w grudniu 2010 r., wobec 26% w listopadzie i 24% w grudniu zeszłego roku), będącymi barierą, której znaczenie wzrosło w grudniu najbardziej. Konkurencja ze strony innych firm została wskazana przez 54% badanych, (56% miesiąc wcześniej, wobec 63% w grudniu 2009 r.) a koszty zatrudnienia przez 50% (53% w listopadzie 2010 r. i 51% w grudniu 2009 r.). W porównaniu z poprzednim rokiem najbardziej spadło znaczenie bariery wynikającej z niedostatecznego popytu (z 48% do 37%).

Sytuacja gospodarcza przedsiębiorstw budowlano-montażowych była oceniana w grudniu 2010 r. pesymistycznie, gorzej niż miesiąc wcześniej. Tylko duże firmy (powyżej 250 zatrudnionych) oceniają swoją sytuację pozytywnie, ale nieznacznie gorzej niż miesiąc wcześniej; najbardziej pesymistyczne są zaś małe i mikro przedsiębiorstwa – do 49 zatrudnionych. Wielkość portfela zamówień w grudniu spadła bardziej niż miesiąc wcześniej. W podziale na klasy wielkości, największy spadek został odnotowany przez najmniejsze jednostki (do 49 zatrudnionych). Produkcja budowlano-montażowa była oceniana w grudniu negatywnie i gorzej niż w listopadzie. Małe przedsiębiorstwa – zatrudniające 10-49 osób – zgłaszały największy spadek, natomiast największe przedsiębiorstwa zanotowały wzrost produkcji. W grudniu 2010 r. sytuacja finansowa przedsiębiorstw budowlanych była oceniana pesymistycznie i gorzej niż miesiąc wcześniej. Wszystkie firmy oceniały ją pesy-

mistycznie, a najgorsze oceny były zgłaszane przez mikro przedsiębiorstwa (do dziewięciu zatrudnionych).

Opóźnienia w ściąganiu należnych płatności za wykonane roboty budowlano-montażowe zwiększyły się w grudniu nieznacznie, przy czym najmniejsze opóźnienia były zgłaszane przez największe firmy.

Prognozy przedsiębiorstw budowlano-montażowych dotyczące sytuacji gospodarczej badanych firm w ciągu najbliższych trzech miesięcy były w grudniu 2010 r. pesymistyczne i gorsze niż przewidywania formułowane miesiąc wcześniej. Najbardziej pesymistycznie nastawieni są przedstawiciele małych firm budowlanych. Także prognozy portfela zamówień są pesymistyczne i gorsze niż miesiąc wcześniej. Największego spadku wartości portfela zamówień spodziewają się małe przedsiębiorstwa.

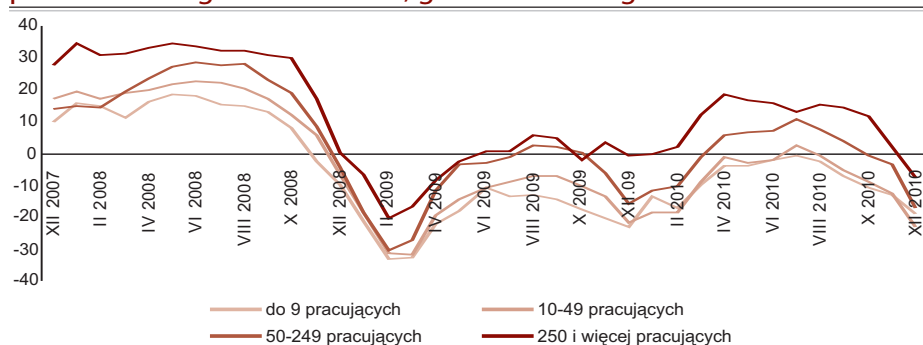
Firmy oczekują również, że w ciągu najbliższych trzech miesięcy produkcja budowlano-montażowa będzie ograniczana bardziej, niż wskazywały prognozy z listopada. Największego ograniczenia spodziewają się ponownie małe jednostki. Prognozy sytuacji finansowej przedsiębiorstw na najbliższe trzy miesiące są także gorsze niż w listopadzie i również w tym aspekcie najbardziej pesymistycznie nastawione są małe firmy. Spadek cen robót budowlano-montażowych prognozowany w grudniu jest podobny do przewidywań z poprzedniego miesiąca. Największe obniżki cen robót mogą nastąpić w firmach małych (od 10 do 49 zatrudnionych), podczas gdy przedstawiciele dużych firm nie spodziewają się obniżek cen.

Koniunktura w budownictwie – uwagi metodologiczne

Badanie koniunktury w budownictwie prowadzone przez GUS od lipca 1993 r. obejmuje przedsiębiorstwa zajmujące się działalnością budowlano-montażową, należące do sekcji F działu 45 („Budownictwo”) według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem grupy 45.5 („Wynajem sprzętu budowlanego i burzącego z obsługą operatorską”). Badanie prowadzone jest na podstawie ankiety miesięcznej. Bierze w nim udział ok. 2 200 jednostek, w części stanowiących stały panel respondentów. Zebrane dane są prezentowane jako ważone procentowe udziały przedsiębiorstw, które wybrały dany wariant odpowiedzi lub jako salda, czyli różnica między ważonymi procentami odpowiedzi pozytywnych i negatywnych. w pytaniu o wykorzystanie mocy produkcyjnych wynik podawany jest w procentach.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej przedsiębiorstw jest wskaźnikiem złożonym, licznym jako średnia arytmetyczna sald odpowiedzi na pytania dotyczące bieżącej i przewidywanej ogólnej sytuacji gospodarczej przedsiębiorstwa. Wskaźniki koniunktury w formie sald przyjmują wartości liczbowe z przedziału (-100, +100). Dodatnia wartość wskaźnika oznacza dobrą koniunkturę, zaś wartość ujemna – koniunkturę złą. Wzrost (spadek) wskaźnika oznacza poprawę (pogorszenie) sytuacji z punktu widzenia badanych przedsiębiorstw.

Ogólny wskaźnik koniunktury w budownictwie, podział według wielkości firm, grudzień 2007-grudzień 2010

Źródło: GUS, 2010

www.pmrpublications.com

Pięć głównych barier dla działalności przedsiębiorstw na polskim rynku budowlanym, grudzień 2010

	Ogółem		1-9 pracujących		10-49 pracujących		50-249 pracujących		250 i więcej pracujących	
	Wartość	Zmiana m/m	Wartość	Zmiana r/r	Wartość	Zmiana m/m	Wartość	Zmiana r/r	Wartość	Zmiana r/r
Waarunki atmosferyczne	54,2	-2,7	46,3	-1,1	49,9	-2,1	58,4	-9,6	71,5	-3,4
Konkurencja na rynku	53,5	28,7	42,3	18,2	55,6	29,3	57,8	32,2	50,8	37,2
Koszty zatrudnienia	50,3	-2,2	35,5	0,2	55,5	-1,7	49,2	-0,5	39,4	-2,5
Niedostateczny popyt	36,9	-0,9	35,5	-3,6	35,6	-0,2	38,1	-10,2	36,1	-5,8
Koszty materiałów	27,8	-1,6	19,8	0,1	30,0	-0,7	28,2	0,9	22,8	-1,3

Źródło: GUS, 2010

www.pmpublications.com

Obecna sytuacja firm budowlanych związana z realizacją robót budowlano-montażowych na rynku krajowym, grudzień 2010

	Ogółem		1-9 pracujących		10-49 pracujących		50-249 pracujących		250 i więcej pracujących	
	Wartość	Zmiana m/m	Wartość	Zmiana r/r	Wartość	Zmiana m/m	Wartość	Zmiana r/r	Wartość	Zmiana r/r
Poziom produkcji	-20,6	-16,4	1,6	3,2	-24,2	-16,5	-18,8	-21,1	6,3	-9,0
Sytuacja finansowa	-19,9	-9,4	-1,1	1,7	-21,9	-9,1	-17,8	-11,9	-1,1	-3,9
Portfel zamówień	-22,3	-14,9	4,0	1,5	-26,8	-15,2	-18,6	-17,3	-2,4	-11,9
Opóźnienia płatności	-17,4	-3,3	-4,0	-5,1	-18,8	-4,3	-14,3	-2,7	-11,0	-3,4
Wykorzystanie mocy produkcyjnych (%)	72,2	-5,0	4,2	-3,5	72,2	-5,2	75,0	-6,6	83,1	-0,2

Źródło: GUS, 2010

www.pmpublications.com

Przewidywana sytuacja firm budowlanych związana z realizacją robót budowlano-montażowych na rynku krajowym, grudzień 2010

	Ogółem		1-9 pracujących		10-49 pracujących		50-249 pracujących		250 i więcej pracujących	
	Wartość	Zmiana m/m	Wartość	Zmiana r/r	Wartość	Zmiana m/m	Wartość	Zmiana r/r	Wartość	Zmiana m/m
Portfel zamówień	-29,7	-11,2	-28,5	-7,2	-34,0	-10,9	-27,5	-13,1	-11,4	-12,1
Wartość produkcji	-35,1	-15,5	-27,6	-7,0	-38,3	-15,1	-35,2	-18,1	-30,2	-24,9
Sytuacja finansowa	-31,4	-16,2	-28,8	-8,2	-34,9	-16,2	-30,1	-19,7	-19,3	-14,8
Ceny realizacji robót	-8,0	-0,9	-6,4	0,2	-9,1	9,8	-8,3	-2,0	0,7	3,1
Zatrudnienie	-29,6	-9,5	-11,6	-6,9	-31,5	-9,5	-35,3	-11,5	-24,3	-7,2

Źródło: GUS, 2010

www.pmpublications.com

Pozwolenia budowlane wydane w I-III kw. 2009 i 2010 roku

Liczba pozwoleń budowlanych ogółem wydanych w ciągu pierwszych trzech kwartałów 2010 r. spadła nieznacznie w porównaniu z tym samym okresem poprzedniego roku. W rezultacie, liczba budynków, na których budowę wydano pozwolenia obniżyła się zaledwie o 0,6%. Pod względem powierzchni planowanych budynków spadek był wyraźniejszy i wyniósł 6,4%. Aktywność inwestorów wciąż skupia się więc na nieco mniejszych obiektach.

W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy 2010 r. wydano pozwolenia na budowę ponad 105,7 tys. budynków wobec ponad 106,3 tys. rok wcześniej. Jednocześnie spadek był mniejszy niż zanotowany w całym 2009 r., kiedy wyniósł 9,8% w porównaniu do roku poprzedniego.

Ogółem, jeśli chodzi o budynki mieszkalne, to spadek wyniósł 1,8%, podczas gdy rok wcześniej liczba tych obiektów zmniejszyła się o 12,3%. W kategorii budynków wielorodzinnych odnotowano wzrost o ponad 10%, natomiast jeśli chodzi o budynki jednorodzinne – lekki spadek. W ponad 74 tys. budynków mieszkalnych, na których budowę wydano pozwolenia w trzech kwartałach 2010 r., ma powstać blisko 125 tys. mieszkań.

Najwięcej budynków mieszkalnych uzyskało pozwolenia budowlane w województwach mazowieckim, małopolskim, wielkopolskim i śląskim. Jednocześnie powierzchnia budynków mieszkalnych, na realizację których inwestorzy uzyskali pozwolenia w pierwszych trzech kwartałach 2010 r. spadła w porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego w 10 regionach. Największe wzrosty wystąpiły w województwach opolskim (21,8%) i małopolskim (13,3%), natomiast największe spadki zanotowano w mazowieckim (-22,9%), podkarpackim (-20,9%) i pomorskim (-14,5%).

W kategorii budynków niemieszkalnych, na których realizację wydano pozwolenia w I-III

kwartale 2010 r. odnotowano nieznaczny wzrost, który wyniósł 2,5%. Pomijając nie-

liczną kategorię budynków zbiorowego zamieszkania, największe zniżki wystąpiły w przypadku budynków biurowych (-12,6%). Największy wzrost liczby obiektów, na których budowę wydano pozwolenia, nastąpił natomiast w odniesieniu do hoteli i budynków zakwaterowania turystycznego (17,3%).

Największą liczbę budynków niemieszkalnych, których dotyczyły pozwolenia budowlane zarejestrowano z kolei w regionach mazowieckim, wielkopolskim, śląskim i podkarpackim.

Mateusz Malicki

Starszy redaktor ekonomiczny

PMR Publications

mateusz.malicki@pmrpublications.com

Liczba budynków, na budowę których wydano pozwolenia w Polsce, I-III kw. 2009–I-III kw. 2010

	I-III kw. 2009	I-III kw. 2010	Dynamika
Ogółem	106 309	105 710	-0,6%
Budynki mieszkalne	75 521	74 158	-1,8%
jednorodzinne	71 979	70 248	-2,4%
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3 475	3 848	10,7%
zbiorowego zamieszkania	67	62	-7,5%
Budynki niemieszkalne	30 788	31 552	2,5%
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	1 448	1 698	17,3%
biurowe	585	511	-12,6%
handlowo-usługowe	4 071	3 925	-3,6%
transportu i łączności	6 953	7 500	7,9%
przemysłowe i magazynowe	4 254	4 162	-2,2%
obiekty kulturalne, edukacyjne, kultury fizycznej, opieki medycznej, szpitale	1 283	1 258	-1,9%
pozostałe	12 194	12 498	2,5%

Źródło: PMR Publications na podstawie danych GUS, 2010

www.pmrpublications.com

Powierzchnia budynków, na budowę których wydano pozwolenia w Polsce (tys. m²), I-III kw. 2009–I-III kw. 2010

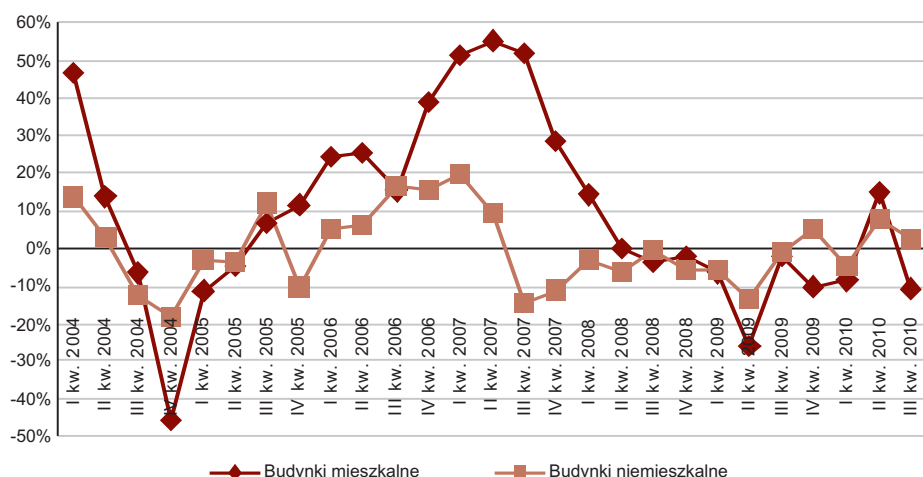
	I-III kw. 2009	I-III kw. 2010	Dynamika
Ogółem	27 977,0	26 188,0	-6,4%
Budynki mieszkalne	15 302,7	14 248,2	-6,9%
jednorodzinne	10 783,6	10 401,3	-3,5%
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	4 431,1	3 803,4	-14,2%
zbiorowego zamieszkania	88,0	43,5	-50,5%
Budynki niemieszkalne	12 674,3	11 939,7	-5,8%
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	695,8	689,7	-0,9%
biurowe	927,0	1 091,0	17,7%
handlowo-usługowe	3 014,7	2 610,9	-13,4%
transportu i łączności	530,7	519,3	-2,2%
przemysłowe i magazynowe	3 838,3	3 123,6	-18,6%
obiekty kulturalne, edukacyjne, kultury fizycznej, opieki medycznej, szpitale	1 581,6	1 254,8	-20,7%
pozostałe	2 086,2	2 650,4	27,0%

Źródło: PMR Publications na podstawie danych GUS, 2010

www.pmrpublications.com

R E K L A M A

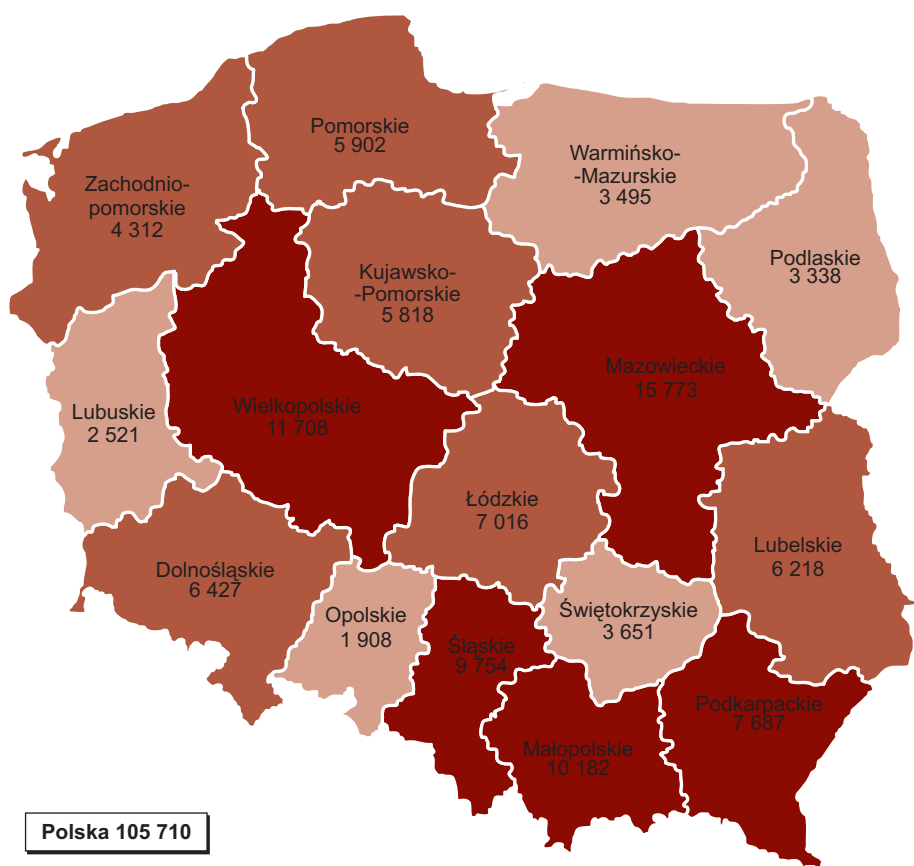
Liczba budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, na budowę których wydano pozwolenia w Polsce (% , r/r), I kw. 2004–III kw. 2010

Źródło: PMR Publications na podstawie danych GUS, 2010

www.pmrpublications.com

Liczba budynków, na budowę których wydano pozwolenia w Polsce według województw, I-III kw. 2010

Źródło: PMR Publications na podstawie danych GUS, 2010

www.pmrpublications.com

Zmiana liczby i powierzchni budynków, na budowę których wydano pozwolenia w Polsce według województw (% , r/r), I-III kw. 2009–I-III kw. 2010

	Budynki mieszkalne ogółem		Budynki jednorodzinne		Budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkańcowe	
	Liczba budynków	Powierzchnia budynków	Liczba budynków	Powierzchnia budynków	Liczba budynków	Powierzchnia budynków
Dolnośląskie	-8,3%	-4,1%	-9,0%	-6,2%	28,3%	1,1%
Kujawsko-Pomorskie	-2,5%	-7,7%	-1,0%	6,1%	34,5%	-49,0%
Lubelskie	-1,3%	-7,4%	0,0%	1,8%	19,2%	-30,2%
Lubuskie	6,1%	4,2%	7,5%	5,1%	41,2%	0,0%
Łódzkie	-5,7%	-10,0%	-5,0%	-1,3%	20,7%	-39,3%
Małopolskie	3,1%	13,3%	2,5%	-0,3%	27,1%	58,4%
Mazowieckie	-6,0%	-22,9%	-7,1%	-7,0%	27,3%	-7,0%
Opolskie	5,2%	21,8%	3,1%	5,9%	23,8%	5,9%
Podkarpackie	-6,8%	-20,9%	-7,2%	-22,6%	17,3%	3,6%
Podlaskie	3,1%	8,7%	2,2%	4,3%	52,0%	35,8%
Pomorskie	-8,8%	-14,5%	-10,8%	-11,6%	26,7%	-18,9%
Śląskie	4,9%	0,9%	2,9%	0,1%	23,5%	4,7%
Świętokrzyskie	-1,8%	-3,2%	-2,4%	-10,5%	64,0%	78,6%
Warmińsko-Mazurskie	-3,5%	8,5%	-3,0%	-2,5%	17,1%	37,4%
Wielkopolskie	3,5%	-4,1%	0,4%	2,2%	35,9%	-17,8%
Zachodniopomorskie	5,6%	-0,7%	9,5%	4,8%	26,1%	-7,9%
Polska	-1,8%	-6,9%	-2,4%	-3,5%	28,0%	-14,2%
	Budynki niemieszkalne ogółem		Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego		Budynki biurowe	
	Liczba budynków	Powierzchnia budynków	Liczba budynków	Powierzchnia budynków	Liczba budynków	Powierzchnia budynków
Dolnośląskie	13,0%	-23,5%	16,0%	-41,8%	47,1%	41,1%
Kujawsko-Pomorskie	14,1%	7,9%	-11,3%	87,3%	-21,9%	-46,6%
Lubelskie	8,6%	-4,6%	-8,3%	38,0%	-30,4%	-56,6%
Lubuskie	-2,4%	-4,2%	-82,5%	-93,2%	-18,2%	54,5%
Łódzkie	3,9%	-8,5%	-28,6%	77,8%	-17,1%	137,8%
Małopolskie	-6,3%	-38,7%	-33,6%	16,1%	-16,7%	-32,3%
Mazowieckie	2,2%	-2,6%	-49,5%	94,1%	-22,3%	28,9%
Opolskie	17,2%	-4,1%	62,5%	276,2%	-25,0%	36,9%
Podkarpackie	19,2%	14,3%	291,8%	50,1%	-26,7%	-17,3%
Podlaskie	-9,1%	8,9%	-48,3%	143,9%	87,5%	-46,2%
Pomorskie	-10,4%	-11,3%	-33,9%	-57,0%	-7,1%	47,7%
Śląskie	-11,7%	-8,4%	47,5%	-16,1%	-4,8%	67,1%
Świętokrzyskie	2,1%	18,1%	0,0%	-39,4%	35,7%	105,1%
Warmińsko-Mazurskie	5,3%	12,6%	-16,7%	-39,0%	-12,5%	-47,6%
Wielkopolskie	4,7%	6,0%	-29,3%	-52,5%	-28,1%	-44,7%
Zachodniopomorskie	-1,1%	8,6%	45,6%	74,4%	-16,0%	105,8%
Polska	2,5%	-5,8%	17,3%	-0,9%	-12,6%	17,7%
	Budynki handlowo-usługowe		Budynki przemysłowe i magazynowe		Obiekty kulturalne, edukacyjne, kultury fizycznej, opieki medycznej, szpitale	
	Liczba budynków	Powierzchnia budynków	Liczba budynków	Powierzchnia budynków	Liczba budynków	Powierzchnia budynków
Dolnośląskie	-9,5%	-8,9%	14,1%	-59,9%	29,5%	-10,3%
Kujawsko-Pomorskie	9,5%	-40,0%	30,5%	34,2%	11,7%	86,8%
Lubelskie	-1,7%	8,9%	-6,0%	3,0%	-18,1%	-5,4%
Lubuskie	-17,6%	-10,9%	0,7%	-29,2%	4,9%	-23,9%
Łódzkie	6,3%	7,5%	-13,5%	-37,8%	2,9%	-3,3%
Małopolskie	4,2%	-34,8%	-12,0%	-47,5%	-37,2%	-63,5%
Mazowieckie	0,5%	-24,4%	22,1%	-28,2%	-20,1%	-51,6%
Opolskie	34,3%	-72,3%	25,7%	23,0%	31,0%	43,8%
Podkarpackie	29,4%	37,4%	0,4%	10,8%	-3,4%	26,5%
Podlaskie	-62,0%	3,1%	20,2%	-15,7%	-13,3%	-33,9%
Pomorskie	-28,7%	4,0%	-12,6%	-6,0%	-36,1%	-21,2%
Śląskie	-3,4%	-21,5%	-52,6%	-15,8%	4,3%	-0,7%
Świętokrzyskie	11,2%	12,5%	-6,8%	22,5%	-30,3%	-59,3%
Warmińsko-Mazurskie	5,0%	47,6%	25,3%	41,9%	47,8%	-5,6%
Wielkopolskie	1,8%	-17,8%	20,9%	3,9%	65,9%	-14,5%
Zachodniopomorskie	5,2%	94,2%	-38,2%	-30,9%	-19,4%	-35,0%
Polska	-3,6%	-13,4%	-2,2%	-18,6%	-1,9%	-20,7%

Źródło: PMR Publications na podstawie danych GUS, 2010

www.pmrpublications.com

Inwestycje dotyczące nieruchomości zabytkowych

Obiekty zabytkowe, z uwagi na posiadaną wartość historyczną, artystyczną oraz naukową, objęte są szczególną ochroną prawa. Ten wyjątkowy sposób traktowania znajduje swoje odbicie również w przebiegu procesu inwestycyjnego, jeśli jego przedmiotem ma być zabytek nieruchomy (np. budynek lub zespół budynków). Zważywszy, iż coraz powszechniejszym staje się inwestowanie nie tylko w stare kamienice, lecz również całe kompleksy dawnych fabryk czy obiektów wojskowych, uzasadnionym wydaje się przybliżenie potencjalnym inwestorom specyfiki procesu inwestycyjnego dotyczącego nieruchomości objętych ochroną konserwatora zabytków.

Zgodnie z art. 7 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ochrona zabytków może przybrać jedną z następujących form: wpis do rejestru zabytków, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego lub ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Od niedawna katalog ten został rozszerzony o możliwość ustanowienia ochrony nad zabytkiem m.in. w decyzji o warunkach zabudowy. Ponadto, w związku z dokonaną w 2010 roku nowelizacją powyższej ustawy o ochronie zabytków, kolejną swoistą formą tejże ochrony jest umieszczenie danego zabytku nieruchomego w gminnej ewidencji zabytków.

W praktyce dla potencjalnego inwestora najistotniejsze znaczenie będą miały obowiązki wynikające z wpisania danego zabytku do rejestru zabytków, objęcie go ochroną w planie miejscowym lub w decyzji o warunkach zabudowy, jak również wciągnięcie go do gminnej ewidencji zabytków.

Inwestor decydujący się na realizację przedsięwzięcia dotyczącego zabytku nieruchomego musi liczyć się z dodatkowymi obowiązkami, zarówno na samym etapie postępowania administracyjnego poprzedzającego proces budowy, jak również w trakcie realizacji inwestycji.

Decyzję o warunkach zabudowy rozpoczynającą, w przypadku braku planu miejscowego, proces inwestycyjny, o ile ma dotyczyć zabytku nieruchomego objętego jedną z wymienionych powyżej form ochrony (w tym wpisanego do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków), wydaje się dopiero

po uzgodnieniu jej treści z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Powyższa decyzja lub też plan miejscowy, o ile dla danej nieruchomości został uchwalony, może określać rozwiązania niezbędne dla zapobieżenia zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu. Ich wprowadzenie w toku inwestycji może wiązać się z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów lub z wydłużeniem się procesu budowy.

Dodatkowo, jeśli mamy do czynienia z zabytkiem nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków zgodnie z art. 25 ww. ustawy o ochronie zabytków, jego zagospodarowanie na cele użytkowe wymaga posiadania przez właściciela lub posiadacza odpowiedniej dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, jak również uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich oraz programu zagospodarowania zabytku i dalszego z niego korzystania. W celu spełnienia tych wymagań przez inwestora, wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany nieodpłatnie udostępnić mu do wglądu posiadaną przez siebie dokumentację danego zabytku.

Również na etapie uzyskiwania decyzji o pozwoleniu na budowę organy administracji architektoniczno-budowlanej są zobowiązane do współdziałania z konserwatorem zabytków. W przypadku prowadzenia robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków

wymagane jest, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskanie pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Pozwolenie na rozbiórkę obiektu budowlanego wpisanego do rejestru zabytków może być wydane po uzyskaniu decyzji generalnego konserwatora zabytków działającego w imieniu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o skreśleniu tego obiektu z rejestru zabytków.

W związku ze zmianami wprowadzonymi do ww. ustawy o ochronie zabytków w 2010 r., znacznemu rozszerzeniu uległ również katalog przypadków, w których organ administracji architektoniczno-budowlanej wydaje pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego po wcześniejszym uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Obecnie powyższy obowiązek dotyczy wszystkich obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków (przed zmianą obowiązek ten dotyczył wyłącznie obiektów objętych ochroną konserwatorską w planie miejscowym).

Jak wspomniano powyżej, sprawowana m.in. przez wojewódzkiego konserwatora zabytków opieka nad zabytkami znajduje również swój wyraz na etapie prowadzenia prac budowlanych w postaci prawa do kontroli przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami. Przy wykonywaniu kontroli wojewódzki konserwator zabytków uprawniony jest m.in. do wstępu na teren nieruchomości, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie zniszczenia lub uszkodzenia zabytku, oceny stanu zachowania, warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków wpisanych do rejestru, sprawdzania zgodności wszelkich działań podejmowanych przy zabytkach wpisanych do rejestru, jak również dokonania wpisu w dzienniku budowy w zakresie określonym przepisami Prawa budowlanego. Nieprzestrzeganie opisanych powyżej wymogów dotyczących uczestnictwa konserwatora zabytków w procesie administracyjnym poprzedzającym realizację inwestycji skutkować może wadliwością wydanych decyzji i w konsekwencji prowadzić może nawet do ich uchylecia.

Piotr Rusin

*Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych
Miller Canfield, W.Babicki, A.Chełchowski i
Wspólnicy sp. k.*

Konferencje i targi

IV CEE GAS SUMMIT Polska a światowy rynek gazu - Top ConsultingConferences & Trainings S.A.

Hotel MDM, Warszawa 7-8 lutego 2011

tel: +48 22 460 51 26

fax: +48 22 460 51 29

email: sdruzynska@tcct.pl

www: www.tcct.pl

FORMULARZ ZAMÓWIENIA

ABY ZŁOŻYĆ ZAMÓWIENIE PROSZĘ PRZESŁAĆ FORMULARZ FAKSEM NA NR: /48/ 12 618 90 08

Zamawiam roczną prenumeratę:

Polish Construction Review

(tygodnik: 52 wydania + miesięcznik: 12 wydań + dostęp on-line do bazy danych statystycznych)

Format PDF – dostarczany e-mailem

		Wersje językowe	Single user licence*	5-user licence**	Corporate licence***	Global licence****
1	RODZAJ LICENCJI	☐ Angielska lub ☐ Polska	☐ €950	☐ €1380	☐ €2100	☐ €2800
		☐ Obydwie wersje językowe	☐ €1250	☐ €1800	☐ €2750	☐ €3650
		PMR jest członkiem SIIA's Corporate Content Anti-Piracy Program. W wypadku złamania warunków licencji, prenumerata zostanie zawieszona bez zwrotu pieniędzy, mogą zostać też nałożone kary finansowe przez SIIA jako rezultat przeprowadzonego dochodzenia.				
		* Zamawiając wersję „single user licence” prenumeratorem nabywa licencję upoważniającą do wykorzystywania publikacji wyłącznie w ramach jednego stanowiska komputerowego. Wszelkie kopiowanie, rozpowszechnianie oraz udostępnianie w sieci komputerowej (zarówno całości, jak i fragmentów) jest niedozwolone.				
		** Zamawiając wersję „5-user licence” prenumeratorem nabywa licencję upoważniającą do kopiowania, rozpowszechniania oraz udostępniania publikacji (zarówno całości, jak i fragmentów) maksymalnie 5 osobom w obrębie oddziałów organizacji wymienionej na formularzu zamówienia, mieszczących się w tym samym kraju, w którym znajduje się siedziba oddziału zamawiającego.				
		*** Zamawiając wersję „corporate licence” prenumeratorem nabywa licencję upoważniającą do kopiowania, rozpowszechniania oraz udostępniania publikacji (zarówno całości, jak i fragmentów) nieograniczonej liczbie osób w obrębie oddziałów organizacji wymienionej na formularzu zamówienia, mieszczących się w tym samym kraju, w którym znajduje się siedziba oddziału zamawiającego.				
		**** Zamawiając wersję „global licence” prenumeratorem nabywa licencję upoważniającą do kopiowania, rozpowszechniania oraz udostępniania publikacji (zarówno całości, jak i fragmentów) nieograniczonej liczbie osób w obrębie wszystkich oddziałów organizacji wymienionej na formularzu zamówienia, także tych mieszczących się w innych krajach, niż kraj oddziału zamawiającego. Także tych mieszczących się w innych krajach, niż kraj oddziału zamawiającego.				
2	DANE DO FAKTURY	☐ Pan ☐ Pani Jeśli dane kontaktowe różnią się od danych do faktury, proszę o przesłanie ich faksem razem z wypełnionym formularzem zamówienia.				
		Nazwisko	Imię			
		Stanowisko	Nazwa firmy			
		Branża	Adres			
		Państwo				
		Tel./Fax	E-mail	NIP		
3	FORMA PŁATNOŚCI	Polscy klienci muszą dodać 23% VAT. Dla polskich klientów faktura zostanie wystawiona w PLN wg bieżącego kursu NBP. Dla klientów zagranicznych faktura zostanie wystawiona w EURO.				
		☐ PRZELEW: PMR Ltd. Sp. z o.o. Dla klientów polskich: Raiffeisen Bank Polska S.A. ul. Armii Krajowej 18, 30-150 Kraków Numer konta: 36 1750 1048 0000 0000 0758 5225 Dla klientów zagranicznych: Raiffeisen Bank S.A., ul. Armii Krajowej 18, 30-150 Kraków Numer konta: PL 92 1750 1048 0000 0000 0758 5284 SWIFT CODE: RCBWPLPW				
		☐ KARTA KREDYTOWA: ☐ Diners Club ☐ Visa ☐ Eurocard / Mastercard ☐ American Express Kwota (w złotych wg bieżącego kursu NBP)				
		Właściciel karty				
		Nr karty				
		Ważna do				
		Adres billingowy karty				
4	Adres korespondencyjny					
	E-mail / tel. do działu księgowości					

Oświadczam, że w przypadku nie otrzymania któregoś z egzemplarzy zobowiązuję się do skontaktowania z firmą PMR w ciągu 7 dni.

Upoważniam PMR Ltd. Sp. z o.o. do wystawienia faktury bez mojego podpisu oraz do wprowadzenia podanych przeze mnie informacji do bazy danych PMR Ltd. (Ustawa o ochronie danych osobowych, Dz.U. nr 133/97, poz. 883).

Gwarancja zwrotu pieniędzy: Jeśli jakość naszego serwisu nie spełni Państwa oczekiwań, w ciągu pierwszych 3 miesięcy objętych prenumeratą będą Państwo mogli zrezygnować z subskrypcji, otrzymując zwrot pieniędzy za nie przesłane numery.

Podpis:

Tylko podpisane zamówienia będą realizowane

Dziękujemy bardzo! Skontaktujemy się z Państwem w celu potwierdzenia zamówienia.

PMR Ltd. Sp. z o.o., tel. /48/ 12 618 90 00, fax /48/ 12 618 90 08, e-mail: moreinfo@pmrcorporate.com, ul. Dekerta 24, 30-703 Kraków, Polska
NIP number: 676-20-95-189, destination of region court: Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie

XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, KRS number: 0000057694, the amount of company's nominal capital: one hundred and thirty thousand PLN

Polish Construction Review – Miesięczny przegląd rynku: Kompleksowy serwis informacyjny dla przedsiębiorców budowlanych

Wydawca: PMR Publications, www.pmrpublications.com

ul. Dekerta 24, 30-703 Kraków, Polska, Tel. /48/ 12 618 90 00, Fax /48/ 12 618 90 08, pmr@pmrpublications.com

© PMR Ltd. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Informacje zawarte w tej publikacji zostały zebrane przez PMR Publications i pochodzą ze źródeł powszechnie uznanych za wiarygodne. Ze względu na możliwość popełnienia błędów przez źródła informacji lub samo PMR Publications, PMR Publications nie gwarantuje prawdziwości i kompletności żadnej z informacji prezentowanych w niniejszej publikacji i nie ponosi odpowiedzialności za skutki podjętych na ich podstawie decyzji.

Editorial staff: Mateusz Malicki - Managing Editor; Bartek Sosna - Editor; Joanna Swatowska-Rybak - Sub-editor

DTP: Michał Grzywacz, Robert Krzeszowiak, Bartosz Marcickiewicz

Wydawcy: Richard Lucas, Kevin Fountoukidis

Marketing: tel. /48/ 12 618 90 20, marketing@pmrcorporate.com

Obsługa klienta: tel. /48/ 12 618 90 30, moreinfo@pmrcorporate.com